

Vấn đề già trẻ xây dựng cộng đồng

TRẦN SĨ HUÂN

Ở đây, một tờ báo ở San Jose, California, nêu lên vấn đề liên quan đến việc xây dựng cộng đồng Việt Nam ở Hải ngoại về:

- Sự thất vọng của lớp trẻ.
- Sự khủng hoảng lãnh đạo cộng đồng.
- Sự suy nghĩ một lối thoát cho tình trạng hiện nay.

Nhân dịp này, tôi có đóng góp một vài ý kiến, xin ghi lại đây để chia sẻ cùng quý ái hữu Công Chánh.

Về điểm thứ nhất, tôi nghĩ rằng mỗi thế hệ có một hoàn cảnh lịch sử khác nhau. Thế hệ trẻ không thể viện có thế hệ đàn anh chia rẽ mà ít tham dự vào sinh hoạt cộng đồng hầu trốn tránh trách nhiệm của thế hệ mình trước lịch sử. Thế hệ trẻ hiện nay ở hải ngoại có đủ các điều kiện sinh hoạt theo lẽ lối dân chủ tự do để phát triển khả năng lãnh đạo chứ không phải như các thế hệ đàn anh trước đây bị gò bó sống một cuộc đời nô lệ dưới áp bức của thực dân, phong kiến và cộng sản độc tài. Hơn nữa sinh hoạt xã hội ở Hoa Kỳ và các nước tự do dân chủ khác được xem như là một bổn phận công dân để thanh niên tập tháo vác rút kinh nghiệm sau này ra gánh vác việc quốc gia đại sự. Hiện nay sự thiếu đoàn kết trong cộng đồng chúng ta có nhiều nguyên do mà sau đây là hai nguyên do chính:

Trước hết cộng đồng Việt Nam chúng ta là một cộng đồng di tản (không giống như các cộng đồng di cư khác), với một thành phần không đồng nhất gồm có nhiều nhóm nạn nhân của thời cuộc trước đây mà tinh thần vẫn còn bị ám ảnh bởi quá khứ dày đặc đen tối như nạn nhân của cộng sản, của đệ nhất, đệ nhị cộng hòa v.v. cho nên mỗi khi ngồi lại với nhau là chửi đổng, nghi kỵ lẫn nhau, không ai tin ai nên khó mà tìm được một lãnh tụ đủ uy tín để kêu gọi đoàn kết hữu hiệu.

Nguyên do thứ hai là sự phá hoại của cộng sản nằm vùng, luôn luôn tìm cách len lỏi vào các nhóm người Việt quốc gia để chụp mũ, chia rẽ hàng ngũ chúng ta một cách tinh vi làm cho những người nhẹ dạ, không theo dõi thời cuộc, thiếu lập trường chính trị dễ bị hiểu lầm và chán nản. Do đó, chúng ta phải luôn đề cao cảnh giác trong mọi sinh hoạt xã hội, tôn giáo, chuyên môn.

Tóm lại về điểm thứ nhất này, tôi có ý kiến là lớp trẻ đừng có thất vọng, trái lại tự mình phải thấp đuốc lên mà

đi. Ngược dòng lịch sử, những người đứng ra làm việc cứu nước, dựng nước đều thuộc lứa tuổi 30-40, nào Nguyễn Thái Học, Quang Trung, Lê Lợi ... có ai già đâu? Tuy nhiên lớp trẻ nên lưu ý khiêm nhường học hỏi kinh nghiệm của những người đứng đắn đi trước để khỏi bị vấp ngã, lăn vào vết xe cũ, trước một đối phương đầy mưu mô xảo quyệt. Lớp trẻ cũng đừng quá tự cao tự đại gây hấn với mọi người làm giảm tiềm lực xây dựng của cộng đồng. Lễ dĩ nhiên thanh niên bao giờ cũng có những hoài bão, ước vọng, nhưng phải nhìn vào thực tế chứ đừng ôm ấp những tham vọng xa vời để đưa đến chỗ thất vọng, bất mãn, phí uổng tuổi thanh xuân.

Về điểm thứ hai, có người cho rằng sở dĩ cộng đồng chúng ta thiếu đoàn kết vì chúng ta thiếu tổ chức lãnh đạo uy tín và thiếu khả năng tập hợp hòa giải mối bất đồng. Thật vậy, cộng đồng chúng ta đang bị khủng hoảng cá nhân và tin tưởng. Vì sao? vì những cá nhân ở lứa tuổi 50-70 có khả năng lãnh đạo hay ít nhất đã từng hoạt động trong phe này nhóm nọ thì suốt thời gian 40 năm qua, nếu họ không dính bên này thì cũng dính bên kia, không thân Tây, thân Tàu, thân Nhật, thân Mỹ, thì cũng thân Cộng, Cần Lao hay quân phiệt, ngoại trừ những người từ trước đến nay không hoạt động gì cả thì mới không có thành tích; mà đã không có thành tích thì chả có kinh nghiệm gì để ra lãnh đạo cộng đồng. Đối với lớp trẻ, một số lớn lên ở Mỹ hay ở ngoại quốc, quen theo đời sống ở hải ngoại, một khi có việc làm rồi thì mua xe, tậu nhà làm ăn đầu tắt mặt tối để trả nợ, do đó đâu còn thời giờ tham dự sinh hoạt cộng đồng. Tuy nhiên, chúng ta cũng nên thông cảm với lớp người trẻ này vì có thực mới vực được đạo, với ước mong họ vẫn nghĩ đến cộng đồng và quê hương dân tộc để sắp xếp công việc, dành chút thời giờ góp công sức với cộng đồng khi có thể làm được. Chỉ còn lại một số người ít ỏi, già cũng như trẻ ham thích hoạt động xây dựng cộng đồng thì mới ngồi lại tính chuyên chung trong tinh thần xây dựng hòa giải giữa người quốc gia với nhau, sẵn sàng nhận lãnh những mũi dùi chỉ trích đên từ các dư luận tiêu cực.

Về điểm thứ ba, làm thế nào sớm thoát ra, sớm chấm dứt tình trạng thiếu đoàn kết hiện nay thì tôi thấy cần phải tìm một mẫu số chung cho các thành phần hiện sinh sống trong cộng đồng. Mẫu số chung đó là tương lai dân tộc. Xin để quá khứ lại cho lịch sử phê phán. Đừng có phân biệt già trẻ, mới cũ; đừng có chỉ trích, chụp mũ nhau nữa vì chúng ta đều là nạn nhân của các chế độ trước đây. Hãy họp nhau lại, trang bị một tinh thần dẫn thân, đề cao cảnh giác và tích cực phục vụ trong tình tương thân tương kính thì mới tạo được môi trường thân phục nhân tâm, xây dựng cộng đồng. □